

УДК 002.1:004

Волот О. І., к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Забровська А.І., студентка гр. ОА-121

Чернігівський національний технологічний університет

М.Чернігів, Україна

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ: ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ

Ключові слова: системи електронного документообігу, електронний документообіг, програмне забезпечення.

Стрімке зростання обсягів інформації, яка використовується в управлінській діяльності підприємства, її структурна складність та швидке оновлення робить необхідним використання інтегрованих систем електронного документообігу (СЕД).

Проблемами впровадження електронного документообігу на підприємствах на сучасному етапі займаються як російські так і вітчизняні науковці, зокрема, Асеев Г.Г., Бобильова М.П., Боркус В.М., Бутинець Ф.Ф., Вітін Ю.Г., Завгородній В.П., Ларін М.В., Матвієнко О.В., Тихонов В.І., Юшин І.Ф.

Системи електронного документообігу (СЕД) – це складний комплекс технічних і організаційних рішень, які сприяють збереженню і раціональному використанню людських ресурсів і підвищенню ефективності управління потоками корпоративних документів та інформації [6].

Електронний документообіг обслуговується певним програмним забезпеченням (EnterpriseDocumentManagementSystems, EDMS). Саме програмна платформа є найважливішою характеристикою систем електронного документообігу (табл.1)

Таблиця 1 – Найпопулярніші платформи, на яких будуються СЕД в українських компаніях

Назва платформи	Характеристика	На кого орієнтована
DIRECTUM (Створена на базі НПО «Компьютер» в 2003 році)	Є повноцінною ЕСМ-системою і підтримує повний життєвий цикл управління документами, забезпечує ефективну організацію та контроль ділових процесів на основі workflow.	Випускається в трьох редакціях -Lite (не більше 50 чол.) для невеликих організацій або підрозділів компаній,Standart (до 100 чол.) та Enterprise.
Docvision (Створена однойменною компанією «ДоксВіжн» у 1998 році)	Промислова СЕД. Побудована на клієнт-серверній технології, передбачає встановлення клієнтської частини на ПК кінцевого користувача, і серверної частини на окремий комп'ютер. Працює тільки з СУБД MS SQL Server і операційною системою MS Windows	Випускається в трьох редакціях - базова (до 50 користувачів), розширена (до 200 користувачів), корпоративна.
ТЕЗИС(Розроблена російською компанією Haulmont(Хоулмонт) у 2010 році)	СЕД початкового рівня. Призначена для контролю виконавчої дисципліни, оптимізації роботи з документами та автоматизації роботи канцелярії. Головна особливість - відсутність клієнтської частини (для роботи кінцевого користувача досить мати web - оглядач), а так само - сумісність практично з будь-якою СУБД і операційною системою (в тому числі і з вільно поширюваними) .	Підходить для малих підприємств і середніх комерційних компаній (до 300 користувачів).
LanDocs(Є власною розробкою компанії «ЛАНІТ»)	Програмна платформа побудови корпоративних систем електронного документообігу та систем управління контентом (СЕД / ЕСМ) .	Підійде для підприємства будь-якої форми власності , що має як просту , так і територіально - розподілену структуру.
SharePoint (розроблена компанією Microsoft)	Являє собою інтегрований пакет корпоративних додатків. У продукті зроблений акцент на соціальну складову, хмари і мобільність.	Підійде для підприємства будь-якої форми власності, що має як просту, так і територіально - розподілену структуру.
Продукти компанії Informatica(Заснована в 1993 році)	Одразу декілька платформ,які є комплексними, уніфікованими та відкритими, і слугують для управління корпоративними даними.	Підійде для підприємства будь-якої форми власності, що має як просту, так і територіально - розподілену структуру.

Назва платформи	Характеристика	На кого орієнтована
IBM LotusDomino/Notes(Вперше продукт випущений у 1989 році компанією Lotus Development)	Її перевагами можна назвати швидку розробку та постійне оновлення додатків, здатність працювати із більшістю відомих операційних систем, побудова за принципом кластеризації, який і забезпечує легку перебудову системи під необхідний масштаб та ін. У порівнянні з наведеними вище платформами коштує в рази дорожче.	Підійде для великих компаній з великим об'ємом інформації, числом користувачів та ін.

Джерело: розроблено авторами на основі моніторингу ринку інформаційних систем в Україні станом на 2015 рік та інформації [3].

В більшості випадків СЕД мають шлюзи для роботи з програмним забезпеченням групової роботи і, при необхідності, можуть використовувати наявні в ньому поштові програми. Слід також відзначити, що в більшості СЕД реалізована інтеграція з найбільш відомими КІС (зокрема, з SAP R/3, Baan, OracleApplications і ін.). Саме можливість інтеграції з різними додатками є однією з характерних властивостей СЕД. Тому СЕД можуть виступати як сполучна ланка між різними системами, що функціонують на підприємстві, створюючи, тим самим, основу для організації всього діловодства [1].

Проблеми запровадження в Україні електронного документа та електронного документообігу стають все більш актуальними. Серед основних проблем можна виділити наступні:

- правильність ведення електронного документообігу відповідно до застосованих комп'ютерних технологій
- оптичне введення документів з паперового носія та обробка отриманої інформації в графічному вигляді
- юридична обґрунтованість облікових даних та юридична доказовість електронних документів
- відповідність реквізитів електронного документа прийнятим стандартам
- контроль за правами доступу
- захист електронного документа і його реквізитів та інші.

Література

1. Домашенко С. В., Інформаційні технології в управлінні підприємством: електронний документообіг / С. В. Домашенко. - Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) [Текст] / Тавр. держ. агротехнол. ун-т, Ф-т економіки та бізнесу. – Мелітополь- С .103-112
2. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
3. Кириллов І., Ринки системної інтеграції в Україні / Електронний журнал «Сети&Бизнес» » [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sib.com.ua/arhiv_2015
4. Ніколашин А. О. Проблеми електронного документообігу та шляхи їх вирішення / А. О. Ніколашин // Облік і фінанси АПК. - 2009. - № 3. - С. 171-175].
5. Постанова Кабінету Міністрів України: Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу ” №680 от 26.05.2004 р.- Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/680-2004-п>
6. Тарнавський Ю. А., Системи електронного документообігу [Текст] : Опорний конспект лекцій / Ю. А. Тарнавський. – К.: ІПК ДСЗУ, 2007. – 37 с